

Rzecznik Praw Obywatelskich popiera zmiany prawa, które mają doprowadzić do tego, że co najmniej 50 proc. programów telewizyjnych będzie dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. RPO zabiega o to, by uprawnienia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do wyłączenia niektórych typów programów z obowiązku dostosowywania nie były zbyt szerokie. Po raz kolejny Rzecznik zwraca się do Sejmu o uwzględnienie jego uwag.

Rzecznik skierował pisma w tej sprawie do przewodniczącego sejmowej Komisji ds. Petycji i do przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji Witolda Kołodziejskiego.

Programy telewizyjne mogą być odbierane przez osoby niesłyszące lub niewidome. Osoby niesłyszące znające język polski mogą korzystać z napisów, w tym z napisów tworzonych na żywo. Inne osoby niesłyszące mogą korzystać z tłumacza migowego. Osoby niewidzące mogą korzystać z telewizji dzięki audiodeskrypcji.

Ratyfikując Konwencję ONZ „o prawach osób niepełnosprawnych” Polska zobowiązała się do zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami do dostępu o programów telewizyjnych, filmów, teatru i innego rodzaju działalności kulturalnej w przystępnych dla nich formach.

Jednak ciągle dostępnych programów telewizyjnych jest za mało, na co obywatele skarżą się Rzecznikowi. Dziś programy dostępne muszą stanowić 10 proc. oferty (z wyłączeniem reklam i teledzięków). Projekt procedowany w Sejmie zakłada podniesienie tego progu do 50 proc.

Z danych KRRiT wynika, że udział audycji z udogodnieniami dla osób z niepełnosprawnościami w 2016 r. wyniósł 16,6%. Czas, jaki przeznaczano na audycje z napisami, zajmował 12% programu, z tłumaczeniem na język migowy – 3%, z audiodeskrypcją – 1,6%. Obowiązująca interpretacja jest taka, że wszystkie te sposoby dostosowania mierzy się łącznie – choć z różnych udogodnień mogą korzystać osoby z różnymi niepełnosprawnościami.

Tymczasem procedowany obecnie projekt przewiduje upoważnienie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do określenia, w drodze rozporządzenia, rodzajów udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami, jak również udziału poszczególnych rodzajów tych udogodnień w łącznym czasie nadawania, w zależności od pory emisji, charakteru i rodzaju programu (proponowana treść art. 18a ust. 2 pkt 1 ustawy). Jako Rzecznik Praw Obywatelskich stoję jednak na stanowisku, że dokładne określenie rodzajów i procentowego udziału poszczególnych typów dostosowań programów dla osób z niepełnosprawnościami w ogólnym czasie emisji powinno nastąpić w ustawie. Najbardziej pożądanym rozwiązaniem byłoby ustalenie obowiązku dostosowania co najmniej 50% audycji do potrzeb osób niewidomych i niedowidzących (audiodeskrypcja), co najmniej 50% programów do potrzeb osób niesłyszących i niedosłyszących (napisy) oraz co najmniej 50% audycji do potrzeb osób głuchych, które nie posługują się biegle językiem polskim (tłumaczenie na język migowy). Precyzyjne uregulowanie obowiązków nadawców programów telewizyjnych ułatwi osobom ze wszystkimi rodzajami niepełnosprawności dostęp do tych programów na zasadzie równości, przy uwzględnieniu zasady stopniowej realizacji praw społecznych. Bardzo ważne jest też zapewnienie, aby dostępne dla osób z niepełnosprawnościami były w szczególności programy telewizyjne o najwyższej oglądalności, emitowane w godzinach wysokiej oglądalności, a także programy nadawane na żywo – stwierdza RPO Adam Bodnar.

Rzecznik wyraża także wątpliwość dotyczącą upoważnienia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do określenia w drodze rozporządzenia rodzaju programów, w których nadawcy nie są w ogóle obowiązani

Za poprawą dostępu osób z niepełnosprawnościami do telewizji

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 09, marzec 2018 18:24

Sylwia Cyrankiewicz-Gortyńska

Odsłony: 1091

do wprowadzania udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami, a także niższego udziału w programie telewizyjnym audycji z udogodnieniami dla osób z niepełnosprawnościami (projektowany art. 18a ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy).

W wydanym na podstawie obowiązującego art. 18a ust. 2 rozporządzeniu (Dz. U. z 2013 r. poz. 631), Krajowa Rada obniżyła wymagany próg procentowy w stosunku do wybranych programów telewizyjnych do 5 % i 1 %. Takie rozwiązanie budzi wątpliwości. Uprawnienia Krajowej Rady sprowadzono bowiem nie tyle do wydania szczegółowych dyspozycji mających na celu wykonanie przepisów ustawy, co de facto zmiany treści tej ustawy. W efekcie Rada ustanowiła aż 10-krotnie niższe wymogi udziału audycji z udogodnieniami wobec wybranych programów telewizyjnych.

Rzecznik nie neguje zasadności obniżenia wymogów dla niektórych programów telewizyjnych (np. programów muzycznych), jednak decyzja w tej sprawie nie powinna być pozostawiona arbitralnej decyzji organów władzy wykonawczej.

Źródło: RPO